

... нема ни „мангупа” у редовима власти. – Николић и Вучић не могу да сруше власт на улици. – Повратак Шешеља одмаже „напредњацима” али не помаже радикалима. – Европа нас неће гледати са оптимизмом којим власт посматра себе

Да се не лажемо, кладио сам се да неће бити реконструкције владе. Реконструкција владе подразумева да у једном дану, једним потезом буде укинута барем трећина министарских места. Да би се доживела као „баш права” ваљало би да испуни још два услова: да у њој више не буде лидера коалиционих партија и да јој буде промењен први човек.

Већ је израчунато и показано да свођење владе са 26 министара на 15 не представља велику уштеду новца. Послове министара и даље ће неко да обавља, али тај се неће звати министар него државни секретар.

Ако реконструкција не значи драстично смањивање трошка власти, онда мора да има јако симболично дејство на бирачко тело. Она мора да буде снажна порука владајуће елите коју ће разумети и најмање обавештени гласач у Србији и то гласач несклон властима. Управо он мора да буде уверен да је власт решила да окрене други лист, да се начисто промени.

А то не бива ако у влади остану и Млађан Динкић и Ивица Дачић и Јован Кркобабић и Расим Љајић и ако је премијер Мирко Цветковић. Да би послали ону поруку опозиционом гласачу морате да склоните све набројане чланове владе без обзира да ли су радили добро или лоше.

Не видим да ће се Борис Тадић, Динкић и Дачић договорити да у влади од краја јануара или почетка фебруара не буде више Динкића, Дачића, Кркобабића, Љајића и Цветковића. Зато сам се кладио да неће бити реконструкције владе. Смена двојице-тројице министара неће бити реконструкција. Она ће можда узроковати бољи рад неког министарства, али неће бити симболична порука упућена слабо обавештеном опозиционом гласачу. Он ће на смењивање двојице-тројице министара само одмахнути руком: „Од када вам ја говорим да су они штеточине”.

Пошто неће моћи да учини хируршку интервенцију на владиној Ахиловој пети Борис Тадић ће морати са кабинетом Мирка Цветковића да уради најмање две ствари. Прво, да га натера да престане да емитује поруку о себи као случајно окупљеној групи људи у којој свако вуче на своју страну. Дакле, Тадић ће морати да натера владу да зна лева шта ради десна и обратно. Друго, Тадић ће морати да се одмакне од владе како би утишао уверење да се он пита за све. Тај шум је бескрајно штетан и за Тадића и за владу. На крају те приче Тадић ће бити крив за све, а немоћан да уради било шта јер се механизми управљања не налазе у његовим рукама него у рукама министара и премијера. Зато он њих треба да учини одговорним и да их натера да се не склањају и не сакривају иза њега. Ако то не уради, може да му се догоди да 2012. поново буде у кохабитацији. А само Тадић зна колико је као председник био немоћан док је Војислав Коштуница био премијер. Коначно, ако неко други, а не његови, направе владу 2012. шансе да он поново буде изабран за председника биће знатно смањене.

Да би избегао повратак кохабитације у политички живот Србије Тадићу остаје могућност да споји парламентарне и председничке изборе и одржи их, на пример, почетком септембра 2012. године.

Почетком фебруара, Српска напредна странка организоваће скуп који неће срушити владу. Томислав Николић и Александар Вучић неће пред Домом скупштине Србије да нађу оно што нису успели да створе у страначким просторијама: партијски програм и списак потеза које би повукли ако би били у прилици да направе владу. Списак им је потребнији од програма. Не треба објашњавати Николићу и Вучићу зашто је то тако. Исувише су они дуго у политици и већ их је онолико пута ујело неповерење у њих да могу да буду бољи од оних са којима многи нису задовољни. Да, власт није добра, размишља неопредељени бирач, али ме Николић није уверио да може да буде бољи. Ово је став на који се Николић већ два пута саплео. Он зна да раст броја гласова који Српска напредна странка добија у истраживањима расположења јавног мњења није последица задовољства напредњацима него је резултат незадовољства лошим потезима или нерадом власти.

Време да Николић и Вучић напишу своје „Шта да се ради” брзо истиче и за њих је боље да то ураде пре него што се у Србију врати њихов политички отац – Војислав Шешељ. Не верујем да ће повратак Шешеља изазвати тектонске поремећаје на српској политичкој сцени. Мислим да он пре свега може да одмогне Николићу и Вучићу, а да не помогне много Српској радикалној странци. Њима двојици ће свакако опасти популарност пошто им се на главу сруче шлепери истина и „истина” и увреда војводе који зна да више неће играти на победу већ само за публику и освету.

Тај повратак Шешеља можда ће да буде и најузбудљивији политички догађај у 2011. години иако ће му разорна снага бити три на скали од један до десет.

Док се напредњаци буду бавили својим „Шта да се ради”, Шешељем (ако се врати), али и односима у двојцу Николић–Вучић, владајућа коалиција ће покушати да се припреми за изборну 2012. годину.

Њен први задатак ће бити да колико-толико поврати срозани стандард просечног бирача. Могући извори „новог” новца су: продаја Телекома, исплата од 300 до 400 милиона евра добављачима после продаје дела „Максија”, пољопривредни кредити из Европске уније... Проблем је што ће те паре угледати сунце вероватно тек крајем године.

У пакет „повећање стандарда” као 13. плата може да буде убачен тајкун или политичар оптужен и осуђен због корупције или незаконитог стицања богатства.

Други задатак власти је да примири све „мангупе у својим редовима”, јер јој, по правилу, само они и могу доћи главе. На известан начин тај посао је већ обављен пошто су и Вук Јеремић и Млађан Динкић изгубили статус кандидата за „мангупе у нашим редовима”.

Од Јеремића се, без довољно аргумената, очекивало да или оде код Николића и Вучића или направи своју странку, после неуспеха на изборима за потпредседника демократа. Ништа од тога се није догодило и неће се догодити. Јеремић у напредњацима је најбржи начин стварања три нове странке. Јеремић као шеф нове странке морао би да постане Коштуница уместо Коштунице. Колико је погрешно проценио каква ће бити одлука суда о

самопроглашеној независности Космета, толико је Јеремић тачно увидео да неће имати политичке будућности ако искорачи из демократа.

Будаласто је потцењивати Млађана Динкића, несумњивог шампиона у политичком животу Србије. Без обзира на вишак енергије са којим понекад не зна шта да ради, он је показао да уме да обузда свој темперамент и зато и јесте у власти и на власти од 5. октобра 2000. Епизоде овдашње „политичке сапунице” Регионализација, Дачић премијер, Хиљаду евра и Црвени Крагујевац дали су сасвим прецизне податке министру економије колико моћи и утицаја има. Његово појављивање у Политикином „Србија разговара” и „Кажипрсту” Б92 показују да је – схватио. Уз то, ма колико не веровао истраживачима јавног мњења, он мора да озбиљно прими њихов једногласни налаз „Дачић је трећи». Зато Динкићу неће пасти на памет да руши владу у којој седи, иако разговара са напредњацима и иако руча са истим предузетницима са којима ручају и они. Уосталом, Динкић је рушио само владу у којој није био и која је њега срушила са места гувернера.

Динкић и Јеремић јесу изгубили статус кандидата за „мангупе”, а Србија не зна да ли ће у 2011. стећи статус кандидата за ЕУ. Извесно је само да ће нам из Брисела стизати писма која власт неће желети да подели са јавношћу. Једноставно, нико није прошао без ожиљака пошто је одговорио на европски упитник. Неће ни Србија. И зато ће се у 2011. показати да ЕУ на Србију гледа са много мање оптимизма него што наша власт гледа себе. Огледалце...

Шта смо прогнозирали за 2010.

На овом месту смо у празничном броју „Политике” покушали да предвидимо политички календар 2010. године. Ево шта смо тада прогнозирали за 2010. годину:

Неће бити парламентарних избора – није их било

Напредњаци ће морати да покажу шта је њихова политика – нису показали

Копњење радикала и народњака – наставили су да губе снагу

ЛДП ће бити сигурносни вентил владајуће коалиције – ЛДП је у неколико наврата дао вештачко дисање владајућој коалицији

Благи политички земљотрес после одлуке Међународног суда правде – био је благ, највише га је осетио Вук Јеремић

Економија важнија од политике – то ће тек да важи у 2011.

(Политика)